

OPINIA NR 29/2021
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 16 lutego 2021 r.

dotycząca projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zmiany uchwały Nr LI/1410/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa – druk nr 1689.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2019 r. poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zmiany uchwały Nr LI/1410/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, wniesiony przez Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość – druk nr 1689.

UZASADNIENIE

Przyjęcie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa wg druku nr 1689 spowoduje znaczące opóźnienie w realizacji procesu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w roku 2021. Wskazane propozycje zmian w Regulaminie Budżetu Obywatelskiego na rok 2021 nie zostały poddane konsultacjom społecznym. Zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji:

„§ 5. 1. Konsultacje przeprowadza się:

1) z inicjatywy Prezydenta;

2) z inicjatywy Rady;

(...)

2. Rada występuje z inicjatywą przeprowadzenia konsultacji w formie uchwały, w której opisuje przedmiot konsultacji oraz uzasadnienie ich przeprowadzenia.”

W przypadku podjęcia przez Radę Miasta właściwej uchwały ws. przeprowadzenie konsultacji społecznych w przedmiotowej sprawie, należy uwzględnić czas trwania następujących działań: akcja informacyjna – 7 dni, właściwe konsultacje społeczne – co najmniej 21 dni oraz czas na przygotowanie raportu z konsultacji społecznych – do 30 dni po zakończeniu procesu.

Mając na uwadze powyższe, wprowadzenie zmian w uchwale negatywnie wpłynie na możliwość i terminowość realizacji procesu Budżetu Obywatelskiego, zaburzając w istotnym stopniu harmonogram już zaplanowanych działań oraz materializując ryzyko związane z nieumieszczeniem zadań wybranych w ramach głosowania podczas tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego w projekcie budżetu Miasta Krakowa na rok 2022, co stanowiłoby naruszenie art. 5a ust.4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi: „W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują

corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego”.

Dodatkowo należy wskazać, że działania przygotowawcze, a także sam proces Budżetu Obywatelskiego na rok 2021 został zainicjowany po uprawomocnieniu się opublikowanej dnia 26 stycznia br. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego (poz. 556) uchwały nr LI/1410/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie *Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa*. Zgodnie z § 26 ust. 2 ww. uchwały: „Szczegółowy harmonogram realizacji budżetu obywatelskiego ustala Prezydent w drodze zarządzenia i podaje go do publicznej wiadomości” oraz Słownik pojęć: pkt.11) „Zespole ds. budżetu obywatelskiego – należy przez to rozumieć międzywydziałowy zespół roboczy powołany odrębnym zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa odpowiedzialny za wdrożenie i realizację budżetu obywatelskiego”. Aktualnie procedowane jest zarządzenie wykonawcze Prezydenta Miasta Krakowa związane z realizacją procesu. Ponowne oczekiwanie na uprawomocnienie się nowelizacji uchwały wprowadzi znaczne opóźnienia w realizacji poszczególnych etapów procesu Budżetu Obywatelskiego w bieżącej VIII edycji. Nie bez znaczenia pozostaje również aspekt promocyjno-informacyjny związany z realizacją procesu Budżetu Obywatelskiego oraz komunikowania mieszkańcom przede wszystkim zasad i trybu realizacji procesu, w tym harmonogramu oraz wysokości dostępnych środków finansowych. Wszelkie prace związane z prowadzeniem kampanii muszą zostać wstrzymane do momentu uprawomocnienia się uchwały. Wydłużenie prac oraz dodatkowe opóźnienia mogą zostać negatywnie odebrane przez mieszkańców oraz wprowadzić niepotrzebne zaburzenia komunikacyjne lub wręcz uniemożliwić dotarcie z informacjami w terminie umożliwiającym podjęcie przez mieszkańców właściwych działań.

W odniesieniu do kwestii podziału środków na zadania dzielnicowe oraz ogólnomiejskie informuję, że powyższe zagadnienie było przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego (dalej: RBO) w dniu 10 listopada 2020 r. Rada Budżetu Obywatelskiego w głosowaniu większością 14 głosów „za” (1 wstrzymujący, 0 przeciw) przyjęła następującą rekomendację: „podział środków na zadania o charakterze ogólnomiejskim i dzielnicowym w stosunku 20% na zadania o charakterze ogólnomiejskim i 80% na zadania o charakterze dzielnicowym” i zarekomendowała umieszczenie ww. zapisu w Regulaminie Budżetu Obywatelskiego.

W odniesieniu do definicji pojęcia ogólnodostępności informuję, że jej obecne brzmienie zostało wypracowane na podstawie konsultacji społecznych oraz ewaluacji procesu Budżetu Obywatelskiego. Określenie było również poddane dyskusji podczas obrad RBO, jak wynika z protokołu nr 03/2019 z posiedzenia Rady Budżetu Obywatelskiego z dnia 31 stycznia 2019 r.: „Partycypacyjne wypracowana definicja została ustalona w brzmieniu: Ogólnodostępność projektu - należy przez to rozumieć umożliwienie mieszkańcom nieodpłatną możliwość korzystania z efektów realizacji projektu wybranego w ramach budżetu obywatelskiego”.

Wspólnym uzgodnieniem członków RBO, reprezentujących stronę społeczną, Rady Dzielnic i Radę Miasta Krakowa było również, aby w Rozdziale 4 Regulaminu dotyczącym weryfikacji i uzupełniania projektów dodać ustęp mówiący, że „w przypadku wątpliwości odnośnie ogólnodostępności przez komórkę oceniającą, decyzję o spełnianiu kryterium

ogólnodostępności podejmie odpowiednio dla projektów dzielnicowych - właściwa miejscowo dzielnica, dla projektów ogólnomiejskich - Rada Budżetu Obywatelskiego”.

Ponadto informuję, że projekt Regulaminu Budżetu Obywatelskiego zawierający pojęcie ogólnodostępności w obecnym brzmieniu był dwukrotnie konsultowany z mieszkańcami. Definicja pojęcia ogólnodostępności zamieszczona w uchwale Rady Miasta Krakowa nr LI/1410/21 z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa została wypracowana w wyniku konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, przeprowadzonych w terminie od 20 grudnia 2019 r. do 17 stycznia 2020 r. Wśród uwag znalazły się m.in. następujące postulaty:

- 1) *Doprecyzowanie jakich projektów dotyczy ogólnodostępność.*
- 2) *Proponuję się następującą definicję: „Ogólnodostępności projektu – należy przez to rozumieć:*
 - a) *Dla projektów Inwestycyjnych. Umożliwienie wszystkim mieszkańcom możliwości korzystania z efektów realizacji projektu wybranego w ramach budżetu obywatelskiego w wymiarze co najmniej 25 tygodniowo, pomiędzy godz. 6:00 – 22:00, z uwzględnieniem weekendów.*
 - b) *Dla projektów innych niż inwestycyjne. Dostępność w pełnym zakresie dla wszystkich chętnych mieszkańców, projekt musi być zlokalizowany w przestrzeni publicznej dostępnej dla jak największej liczby osób .*

Należy nadmienić, że w trakcie trwających od 2 listopada 2020 r. do 29 stycznia 2021 r. konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim, tj. konsultacji społecznych w zakresie obecnego Regulaminu nie wpłynęły żadne uwagi w zakresie aktualizacji bądź modyfikacji zapisów dotyczących pojęcia ogólnodostępności.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że propozycje przedłożone przez Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość mogą stanowić bazę do dyskusji na temat ewentualnych zmian w kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego, jednakże dyskusja musi odbyć się na równych i transparentnych dla wszystkich zasadach, w określonych w wyżej powołanym akcie prawa miejscowego terminach. Budżet Obywatelski jako narzędzie partycypacji społecznej zakłada dialog z mieszkańcami, a sposób procedowania przedmiotowego projektu, pozbawiony podstaw dialogu, elementarnie zaprzecza idei współdecydowania, marginalizując podmiotowość mieszkańców.

Mając na uwadze powyższe, negatywnie opiniuję projekt uchwały Rady Miasta Krakowa wg druku nr 1689.